

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
DIPLOMA ENGINEERING - SEMESTER-V • EXAMINATION – WINTER 2013

Subject Code: 352804**Date: 31-05-2014****Subject Name: Chemistry of Intermediates and Dyestuffs****Time: 02:30 pm - 05:00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is considered to be Authentic.

Q.1	(a) What do you mean by Pigment? What is difference between Pigment and Dye? Write a short note on Pigment.	07
	(b) Write applications of Dyestuffs in various industries other than Textile Wet Processing Industries.	07
Q.2	(a) Explain the Resonance theory of color and chemical constitution.	07
	(b) Which are different Nitrating agents? Write a note on Nitration of Benzene.	07
OR		
	(b) Which are different Sulphonating agents? Write a note on Sulphonation of Benzene.	07
Q.3	(a) What is TPM dye? Classify them. Write its importance and give synthesis of one dyestuff of each class.	14
OR		
	(a) What is Reactive dye? Classify them. Write its importance and give synthesis of one dyestuff of each class.	14
Q.4	(a) What is Distillation? Write a note on liquid oil fraction of Coal Tar distillation.	08
	(b) Discuss Alkylation and Oxidation.	06
OR		
Q. 4	(a) What is diazotization? Write a note on Ingrain colors.	08
	(b) Discuss Chlorination and Reduction.	06
Q.5	(a) What is Vat color?	02
	(b) Write synthesis of (1) Congo Red and (2) Duranol Red-G	12
OR		
Q.5	(a) What is Disperse color?	02
	(b) Write synthesis of (1) Bismark Brown-G and (2) Acid Orange-II	12

પ્રશ્ન-૧	અ	પીગમેન્ટ એટલે શું? પીગમેન્ટ અને રંગક વચ્ચે શું ભેદ છે? પીગમેન્ટ વિષે ટુંકનોંધ લખો.	૦૭
	બ	રંગકોની ટેક્ષ્ટાઇલ વેટ પ્રોસેસીંગ ઉદ્યોગ સિવાયના વિવિધ ઉદ્યોગમાં ઉપયોગીતા લખો.	૦૭
પ્રશ્ન-૨	અ	કલર અને રસાયણ બંધારણ માટેની રેઝોનન્સ થીયરી ચર્ચો.	૦૭
	બ	વિવિધ નાઇટ્રેટીંગ એજન્ટ્સ કયા છે? બેન્ઝીનના નાઇટ્રેશન વિષે નોંધ લખો.	૦૭
		અથવા	
	બ	વિવિધ સલ્ફોનેટીંગ એજન્ટ્સ કયા છે? બેન્ઝીનના સલ્ફોનેશન વિષે નોંધ લખો.	૦૭
પ્રશ્ન-૩	અ	ટીપીએમ રંગક શું છે? તેમને વર્ગીકૃત કરો. તેમની અગત્યતા લખો અને દરેક વર્ગમાંથી એક રંગકનું સંપ્તેશણ લખો.	૧૪
		અથવા	
પ્રશ્ન-૩	અ	રીએક્ટીવ રંગક શું છે? તેમને વર્ગીકૃત કરો. તેમની અગત્યતા લખો અને દરેક વર્ગમાંથી એક રંગકનું સંપ્તેશણ લખો.	૧૪
પ્રશ્ન-૪	અ	ડિસ્ટીલેશન શું છે? કોલ્ટારતેલ નિસ્કંદનના હળવા તેલ ઘટક ની ચર્ચા કરો.	૦૮
	બ	આલ્કાયલેશન અને ઓક્સીડેશન ચર્ચો.	૦૬
		અથવા	
પ્રશ્ન-૪	અ	ડાયએઝોટાયઝેશન શું છે? ઇનગ્રેઇન કલરો વિષે નોંધ લખો.	૦૮
	બ	ક્લોરીનેશન અને રીડક્શન ચર્ચો.	૦૬
પ્રશ્ન-૫	અ	વેટ કલર શું છે?	૦૨
	બ	સંપ્તેશણ લખો.□(૧) કોબો રેડ અને (૨) ડ્યુરાનોલ રેડ-જી	૧૨
		અથવા	
પ્રશ્ન-૫	અ	ડિસ્પર્સ કલર શું છે?	૦૨
	બ	સંપ્તેશણ લખો.□(૧) બિસ્માર્ક બ્રાઉન-જી અને (૨) એસિડ ઓરેન્જ-II	૧૨
